

Til nr. 17 (retsplejelovens §§ 48-49)

Til § 48

Den foreslåede bestemmelse, der vedrører retspræsidenternes disciplinærmyndighed ved at kunne meddele advarsler, svarer i det væsentlige til den hidtidige § 48.

Som noget nyt er der imidlertid i *stk. 3* indføjet en klagefrist på 4 uger, ligesom der er åbnet adgang til, at præsidenterne kan henvise en klage til Den Særlige Klageret. Henvisning til klageretten kan være indiceret, hvor der er bevisstvivl, eller hvor klagen vedrører grove forhold.

Det er fundet overflødigt at opretholde sidste pkt. i den gældende § 48, hvorefter der skal gives meddelelse om præsidentens afgørelse til justitsministeren og klageren. Dette må naturligt gælde uden en særskilt regulering heraf. Udvalget forudsætter, at der fremover gives meddelelse om afgørelsen både til justitsministeren og til Domstolsstyrelsen.

Klager efter § 48 skal efter præsidenternes praksis være skriftlige, men undtagelsesvis ydes der klagerne bistand ved udformning af klagen. Det er fundet unødvendigt at indføje et krav om skriftlighed i bestemmelsen.

Foruden adgangen til at klage til retspræsidenterne efter § 48 består også muligheden for klage til Den Særlige Klageret efter § 49, stk. 1. Anvendelsesområdet for de to bestemmelser er efter bestemmelse-ernes formulering til dels sammenfaldende (utilbørligt eller usømmeligt forhold), men det synes forudsat i forarbejderne, at § 48 tager sigte på de mindre graverende forhold. Efter lovtæksten har klageren imidlertid valgfrihed.

Der kan ikke antages at bestå nogen almindelig klageadgang over retspræsidenternes afgørelser til Højesterets præsident.

Til § 49

Bestemmelsen vedrører Den Særlige Klageret. De ændringer, der er foretaget i bestemmelsen i forhold til nugældende bestemmelse i § 49, er til dels foranlediget af klageretten.

Klagefristen på 14 dage i *stk. 1* er forlænget til 4 uger, jf. den foreslåede 4-ugers frist i lovforslagets § 48 om klage til vedkommende retspræsident. Bestemmelsen svarer i øvrigt til den nugældende *stk. 1*.

Bestemmelserne i den gældende § 49, stk. 1 og 4, om indgivelse af privates klager gennem rigsadvokaten foreslås ophævet som overflødige. Det samme gælder bestemmelsen i den gældende § 49, stk. 5, om mundtlig forhandling i visse tilfælde.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 2* svarer med sproglige ændringer til den nugældende *stk. 2*. Den gældende *stk. 3* er med sproglige ændringer forslået som selvstændig bestemmelse i § 49 a, jf. lovforslagets § 1, nr. 18.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 3* svarer med sproglige og lovtekniske ændringer til den nugældende bestemmelse i *stk. 4*.

Reglerne om advokatbistand til den indklagede dommer i den nugældende § 49, *stk. 5*, ændres i *stk. 4* således, at der også er mulighed for advokatbeskikkelse ved en skriftlig sagsbehandling for klageretten, ligesom der åbnes adgang til også at beskikke en advokat, der ikke er antaget til udførelse af offentlige og beneficerede sager. Efter anmodning fra klageretten foreslås det endvidere, at der i sager efter *stk. 1* åbnes adgang for klageretten til at beskikke en advokat for klageren. Bestemmelsen i *stk. 4* svarer i øvrigt med sproglige ændringer til den nugældende bestemmelse i *stk. 5*.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 5* svarer med sproglige ændringer til den nugældende *stk. 6*.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 6* svarer til 1. led i den nugældende *stk. 7*. Bestemmelserne i den gældende § 49, *stk. 7*, om pension ved afskedigelse, der ikke er i overensstemmelse med de gældende regler i tjenestemandsløvgivningen fra 1969, foreslås ophævet. Det samme gælder sætningen i § 49, *stk. 7*, - »i så fald skal dommen afgøre pensionsspørgsmålet« - idet klageretten ved udformningen af præmisser i domme om afsked blot bør være opmærksom på de pensionsretlige virkninger afhængigt af, om en afsked kan henføres til en tjenestemanden tilregnelig eller utilregnelig årsag, således at der er klart grundlag for Finansministeriet til at tage stilling til pensionsspørgsmålet.

I *stk. 7* fastslås, at klageretten træffer afgørelse ved dom. Derved præciseres bl.a. grundlovens krav om, at dommere ikke kan afsættes uden ved dom. Det fremgår af den nugældende bestemmelse i *stk. 7*, hvorledes klageretten træffer afgørelse.

De ekspeditions-mæssige bestemmelser i den gældende § 49, *stk. 8*, om, hvor dommen skal sendes hen, ophæves som overflødige i lovtæksten.

Bestemmelsen i *stk. 8* svarer til den gældende regel i *stk. 9*.

Endelig er reglen om sagsomkostninger i den gældende § 49, *stk. 10*, ændret, jf. *stk. 9*, så klageretten efter en vurdering af samtlige sagens omstændigheder kan bestemme, hvem af parterne der skal betale sagsomkostninger til den anden part eller statskassen. Reglen giver også mulighed for at bestemme, at ingen af parterne skal betale sagsomkostninger.